

Abstrakt

Ve své diplomové práci Problémy trestního soudnictví nad mládeží se zabírám problematikou kriminality mládeže a formami reakcí na provinění způsobené mladistvými pachateli či dětmi.

Stěžejním právním předpisem této oblasti je zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, který obsahuje úpravu práva hmotného i procesního. Ve vztahu k trestnímu zákonu a trestnímu řádu se tak jedná o zákon speciální.

V první kapitole se zabývám teoretickým základem právní úpravy, tedy koncepcí restorativní justice. Hlavní myšlenkou této koncepce je upřednostnění výchovného působení před represí. Cílem je narovnění vztahu pachatele s poškozeným, uvědomění následků svých činů a následné vedení řádného života v souladu s právním řádem.

Tématem kapitoly druhé je terminologie zákona o soudnictví ve věcech mládeže. Odlišná terminologie byla zavedena s cílem omezit stigmatizaci mladistvých pachatelů v zájmu jejich řádného vývoje.

Kapitola třetí představuje stručné ohlédnutí za historií právní úpravy oblasti kriminality mladistvých. Prostor je věnován zejména zákonu o trestním soudnictví nad mládeží z roku 1931, který se stal pro vzorem pro současnou právní úpravu.

Ve čtvrté kapitole se zabírám úpravou trestního řízení, důraz pak kladu na základní zásady trestní řízení ovládající, zejména zásadu ochranu soukromí mladistvého. Neopomínám ovšem ani značně odlišnou úpravu řízení ve věcech dětech mladších patnácti let.

Kapitola pátá je věnována vybraným problémům trestní odpovědnosti mladistvých, zejména tedy odlišnostmi od úpravy trestní odpovědnosti dospělých obsažené v trestním zákoně, např. úpravě vazby či účinné lítosti.

Závěrečná kapitola šestá pak řeší problematiku sankcionování mladistvých a dětských pachatelů. Škála reakcí na provinění takových pachatelů je velice široká a zahrnuje jak odklony od trestního řízení, tak opatření výchovná, ochranná a trestní. Tématem samotného závěru práce je sankcionování dětí mladších patnácti let, tedy osob, které nejsou trestně odpovědné.